

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Кафедра філології / Filológia Tanszék

ПРОТОКОЛ № 2025/2-МА

обговорення (оновлення) освітньої програми

від 2 квітня 2025 р.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

(відповідне підкреслити)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: B11 «Філологія»

Спеціалізація B11.071 (Угро-фінські мови та літератури (переклад включно), перша угорська

Кваліфікація: Магістр філології (мова і література угорська)

Назва ОНП: Освітньо-наукова програма «Мова і література угорська»

Присутні:

Завідувач кафедри: Берегсасі Аніко Ференцівна, доктор габілітований у галузі «Гуманітарні науки», доцент, професор кафедри філології ЗУІ, завідувачка кафедри.

Гарант ОНП: Газдаг Вільмош Вільмошович, доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки», доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Члени проєктної групи:

БЕРЕГСАСІ АНІКО ФЕРЕНЦІВНА, доктор габілітований, доцент, завідувач кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

ЧЕРНИЧКО СТЕПАН СТЕПАНОВИЧ, доктор з гуманітарних наук, професор, професор кафедри філології, ректор Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ГАЗДАГ ВІЛЬМОШ ВІЛЬМОШОВИЧ, доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки», доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці КЕЙС МАРГАРІТА ЮРІЙВНА, кандидат історичних наук зі спеціальності етнологія, доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ЧОРДАШ ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ, доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки», доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

ОРБАН ВІКТОРІЯ ІШТВАНІВНА, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми Мова і література угорська, 035 Філологія, 035.071 (Угро-фінські мови та літератури (переклад включно), перша угорська.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують ОНП:

Берегсасі Аніко Ференцівна; Дудич Катерина Іванівна; Кейс Маргаріта Юріївна; Кормочі Золтан Золтанович; Маді Габрієлла Яношівна; Матей Рейка Ласлівна; Черничко Степан Степанович; Чордаш Василь Васильович; Чурман-Пушкаш Аніко Степанівна

Представники студентського самоврядування: Чубірка Рийка Василівна, Рац Мілан Адальбертович, Нодь Юлія Олександрівна.

Представники здобувачів вищої освіти (студентів): Ферку Сільвестер Шандорович, Ковач Єва-Евелін Дьєрдівна, Ковач Ніколетта Іванівна.

Зовнішні стейкхолдери (роботодавці):

ВАРІ ФАБІАН ЛАСЛО, кандидат філологічних наук, голова редакційної колегії літературно-художнього-гуманітарно-науково-культурного журналу «Együtt».

БАРАНЬ ЄЛИЗАВЕТА БАЛАЖІВНА, доктор філософії з галузі мовознавства, доцент, заступник головного редактора часопису *Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica*

БЕРТА ЕЛЕОНОРА ТІБОРІВНА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри угорської філології Ужгородського національного університету, директор Центру гунгарології

БАГАН МИРОСЛАВА ПЕТРІВНА, доктор філологічних наук, професор кафедри української філології та славістики Київського національного лінгвістичного університету

Рац Адальберт Йосипович, завідувач Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ.

Представники випускників попередніх років: Вараді Крістіян Юрійович

Представники баз практик: Берта Елеонора Тіборівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри угорської філології Ужгородського національного університету, директор Центру гунгарології.

Експерти інших ЗВО:

Золтан Андраш, доктор Угорської академії наук, професор-емерит кафедри української філології Будапештського університету ім. Лоранда Етвеша, член редакційної ради часопису «*Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*» та «*Magyar Nyelv*».

1. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (які затверджені Постановою КМУ №1187 від 30.12.15 р. в редакції Постанови КМУ № 365 від 24.03.2021 р.), «Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ», «Положення про Гаранта освітньої програми та групу забезпечення спеціальності в ЗУІ ім. Ф. Ракоці II», «Положення про стейкхолдерів освітніх програм», «Положення про складання та оновлення освітніх програм», «Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ», стандарту 1.2 Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), № 25-Вн від 18 березня 2025 р., на розширеному засіданні кафедри філології 2 квітня 2025 року було проведено аналіз, перегляд і оновлення ОНП «Мова і література угорська».

2. У процесі обговорення учасники засідання переглянули та проаналізували:

- Вимоги стандарту вищої освіти зі спеціальності за відповідним рівнем вищої освіти (за наявності).
- Зміни у законодавстві України, нормативних актах Міністерства освіти і науки України, НАЗЯВО щодо вищої освіти.
- Відповідні Накази, положення, інші розпорядчі документи керівництва ЗУІ.
- Рекомендації, зауваження попередніх акредитаційних експертиз, перевірок.
- Досвід вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти.
- Кількість поданих заяв на ОНП за останні 5 років.

- Кількість зарахованих на ОНП за останні 5 років.
- Кількість здобувачів, які відраховані з ОНП за останні 5 років.
- Кількість випускників ОНП за останні 5 років.
- Дані про працевлаштування / продовження навчання випускників ОНП за останні 5 років.
- Результати екзаменаційних сесій здобувачів, які навчалися / навчаються на ОНП з усіх ОК за останні 5 років.
- Результати й досвід атестації здобувачів за останні 5 років.
- Результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП, за останні 3 роки.
- Результати анкетування науково-педагогічних працівників, що викладають за ОНП, за останні 3 роки.
- Результати анкетування стейкхолдерів за останні 3 роки.
- Зауваження та рекомендації до ОНП, які розміщені на офіційному сайті ЗУІ у відкритому режимі.
- Відгуки, рекомендації роботодавців, пропозиції зовнішніх стейкхолдерів.
- Рецензії зовнішніх експертів-практиків щодо ОНП.
- Відповідність вимогам пп. 37, 38 Ліцензійних умов науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОНП.

Проаналізовані документи додаються до Протоколу.

3. Учасники засідання внесли свої пропозиції щодо оновлення і вдосконалення ОНП:

В обговоренні, окрім науково-педагогічних працівників кафедри, брали участь завідувач Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ та зовнішні (представники роботодавців) і внутрішні (здобувачі вищої освіти) стейкхолдери.

Завідувач кафедри філології Берегсасі Аніко Ференцівна ознайомила учасників засідання зі змістом та структурою ОНП, охарактеризувала її мету та особливості. Гарант ОНП озвучив перелік освітніх компонентів, проаналізував фахові компетентності та програмні результати навчання.

У процесі обговорення учасники засідання відзначили регіональну потребу у фахівцях-філологах з угорської мови та літератури в Закарпатській області, зокрема у Берегівському, Виноградівському та Мукачівському районах, де компактно проживають представники угорської національної меншини.

У 2024 році на ОНП «035 Філологія «Мова і література угорська» другого (магістерського) рівня вищої освіти було подано 15 заяв абітурієнтів на денну форму навчання і 21 на заочну форму навчання, зараховано на перший курс 13 студентів денної форми навчання і 6 здобувачів заочної форми навчання. Загалом у 2024/2025 навчальному році станом на березень 2025 року за ОНП навчаються 21 здобувач денної форми навчання та 9 студентів заочної форми навчання.

Із кількістю поданих заяв на ОНП за останні 5 років можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/09/ukr-a-kmf-jelentkezettek-szama-az-elmult-10-tanevben.pdf>

Із кількістю здобувачів, зарахованих на ОНП за останні 5 років, можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/09/ukr-az-1.-evfolyamra-beiratkozott-hallgatok-szama-az-elmult-10-tanevben.pdf>

Із кількістю здобувачів, які відраховані з ОНП за останні 5 років, можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/09/ukr-lemorzsolodo-hallgatok-szama-az-elmult-9-tanevben.pdf>

Гарант ОНП звернув увагу учасників на:

- результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП;
- результати анкетування науково-педагогічних працівників, що викладають за ОНП;

- результати екзаменаційних сесій здобувачів, які навчаються за ОНП, за кожним освітнім компонентом;
- досвід атестації (захисту магістерської роботи).

Завідувачка кафедри згадала й успішний міжнародний інституційний постакредитаційний моніторинг ЗУІ, який є доказом того, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти відповідає європейським стандартам вищої освіти.

Гарант ОНП Газдаг В.В. ознайомив присутніх з результатами акредитаційної експертизи, виявленими недоліками та рекомендаціями галузевої експертної ради, зокрема

1.1. Досягнення ПРН 10 є частковим, адже ОК 10, ОК 11, ОК 14 не дають можливості досягнути програмного результату навчання – «збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації), а ОП відсутні навчальні дисципліни з фольклористики та перекладу. Тому повною мірою досягнути цього результату навчання (ПРН10) неможливо.

2.2. Зміст освітньої програми чітко структурований і логічно взаємопов'язаний, однак освітні компоненти, включені до ОП, не дають можливості повною мірою досягнути ПРН 10 у частині «...збирати і систематизувати... фольклорні факти...», адже ОК 10, ОК 11, ОК 14 не містять тем, пов'язаних із вивченням фольклору.

2.3. Усна народна творчість не є предметом вивчення у межах різних освітніх компонентів. Проектній групі і гаранту необхідно ввести до освітньої програми ОК, орієнтовані на вивчення усної народної творчості та перекладу.

Експертною групою виявлено недоліки, зокрема:

- відсутність практичних/семінарських занять на заочній формі здобуття вищої освіти;
- некоректне співвідношення в навчальному плані ОНП кредитного виміру і виділених тижнів на підготовку магістерської роботи.

Голова Ради із забезпечення якості освіти ЗУІ додав, що при оновленні ОНП слід дотримуватися вимог «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Завідувачка кафедри озвучила дані про працевлаштування випускників освітньо-професійної програми 2024 року (перший випуск за ОНП буде у 2025 р.). За даними Відділу сприяння та моніторингу працевлаштування студентів та випускників у 2024 році за ОПП отримали дипломи 14 осіб за денною і заочною формою навчання. З них працюють за фахом п'ятеро, працюють за іншими напрямками четверо, наразі не маємо інформації про п'ятьох випускників (<https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/10/karriervovetes-2024-uk.pdf>).

Гарант ОНП наголосив на важливості дотримання рекомендацій галузевої експертної ради, зокрема ввести до освітньої програми ОК, орієнтовані на вивчення усної народної творчості та перекладу, забезпечити ПРН-10 – збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). Експертна група рекомендувала ввести до положень закладу вищої освіти апробацію наукової роботи здобувачів вищої освіти ОНП, що є обов'язковим для виконання кожного учасника освітнього процесу.

Черничко Степан Степанович звернув увагу викладачів, що входять до групи забезпечення ОНП, на новий уніфікований формат силабусу до освітніх компонентів, затверджений на засіданні Вченої ради ЗУІ 28 лютого 2024 р., й акцентував на необхідності привести кожному викладачеві свої силабуси у відповідність до навчального плану та матриці відповідностей освітньої програми.

Баган М. П., зовнішній стейкхолдер, рекомендувала замінити назву ОК 15 «Українська мова за професійним спрямуванням» на «Українська мова в професійному та науковому спілкуванні» з метою уникнення дублювання назви ОК 15 з дисципліною «Українська мова (за професійним спрямуванням)», затвердженою наказом МОН України № від 115 від 21.12. 2009 р. для першого (бакалаврського) рівня. Баган М. П. рекомендувала до ОК 19 «Філологічна практика» назвати «Виробнича фахова практика (редагування, переклад)», а ОК 20 назвати «Науково-дослідницька практика (підготовка магістерської роботи)».

Чордаш В.В. рекомендував акцентувати на літературознавчий характер ОК «Основи естетики і теорія літератури» й змінити назву ОК на «Теорія літератури й основи естетики».

Здобувач Балог Даніел Жолтович рекомендував ввести до ОНП кредити за наукову діяльність

<https://kmf.uz.ua/uk/programs/035-filologija-mova-i-literatura-ugorska/>

Представник студентського самоврядування Рац Мілан Адальбертович рекомендував збільшення переліку вибірових компонентів ОНП, які здобувачі вищої освіти вивчатимуть іноземними мовами, зокрема англійською.

4. На основі аналізу та обговорення ОНП спеціальності В11 Філологія (Українська мова та література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти УХВАЛИЛИ:

З метою удосконалення освітньої програми «Мова і література угорська»

1. другого (магістерського) рівня вищої освіти оновити ОНП згідно з вимогами чинного законодавства та внутрішніх положень закладу.
2. При оновленні ОНП врахувати рекомендації експертної групи:
 - запровадити апробацію наукової діяльності здобувачів (ОК 10) в обсязі 3 кредити у 2 семестрі першого року навчання;
 - у Навчальному плані запровадити практичні заняття на заочній формі здобуття вищої освіти;
 - узгодити критерії оцінювання в силабусах;
 - скоригувати в навчальному плані ОНП співвідношення кредитного виміру і виділених тижнів на підготовку магістерської роботи (8 тижнів обсягом 12 кредитів).
3. При оновленні ОНП врахувати рекомендації галузевої експертної ради:
 - запровадити ОК Теорія і практика усного та письмового перекладу (ОК4) обсягом у 3 кредити у першому семестрі;
 - запровадити ОК Фольклористика з методикою дослідження фольклору (ОК18) обсягом у 3 кредити у четвертому семестрі.
4. При оновленні ОНП врахувати пропозиції науково-педагогічних працівників:
 - науково-педагогічним працівникам, що входять до групи забезпечення, розробити силабуси до освітніх компонентів за новим уніфікованим стандартом.
5. При оновленні ОНП врахувати рекомендації і пропозиції здобувачів вищої освіти:
 - розширити каталог вибірових дисциплін освітніми компонентами з галузі філології;
 - збільшити перелік вибірових компонентів ОНП, які здобувачі вищої освіти вивчатимуть іноземними мовами, зокрема англійською.
6. При оновленні ОНП врахувати рекомендації зовнішніх стейкхолдерів:
 - замінити назву ОК 15 «Українська мова за професійним спрямуванням» на «Українська мова в професійному та науковому спілкуванні»;
 - до ОК 19 введено назву «Виробнича фахова практика (редагування, переклад)» обсягом у 6 кредитів. Відповідно до цього, ОК 19 складатиметься з двох елементів:

- «Філологічна практика (науково-дослідницька)» обсягом у 3 кредити та «Виробнича фахова практика (редагування, переклад)» обсягом у 6 кредитів (разом 9 кредитів);
– ОК 20 назвати «Науково-дослідницька практика (підготовка магістерської роботи)».
7. При оновленні ОНП врахувати рекомендації завідувача Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ:
– внести відповідно до ухвалених вище пропозицій зміни до структурно-логічної схеми та матриці відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам.
8. Відповідно до змін, які внесені до ОНП на основі моніторингу, ввести наступні зміни до Навчального плану:
– додати ОК Теорія і практика усного та письмового перекладу;
– додати ОК Фольклористика з методикою дослідження фольклору.
9. Додати до ОНП рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів, що є визнаними професіоналами та/або практиками в академічному та/або фаховому середовищі предметної області ОНП. Подати оновлену освітньо-наукову програму «Мова і література угорська» другого (магістерського) рівня вищої освіти на аналіз до Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ якості вищої освіти.
10. Рекомендувати Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ схвалити оновлену освітню програму «Мова і література угорська» другого (магістерського) рівня вищої освіти для надання у подальшому на розгляд та затвердження Вченій раді ЗУІ.
11. Затверджену Вченою радою освітньо-наукову програму, рецензії до них та протокол обговорення виставляються на веб-сторінці ЗУІ.

Дата: *** 2025 р.

Завідувач кафедри:

 Аніко БЕРЕГСАСІ

Гарант ОНП:

 Вільмош ГАЗДАГ